

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE

Az MTA programsorozata

♦ *Tudomány: út a világ megismeréséhez* ♦

TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ TÁRSULAT PROGRAMJAI

Előadás címe	TIT-DOSZ kutatásismertetési cikkpályázat meghirdetése
Előadás időpontja	2022.11.03
Előadás helyszíne	online
Szervezők (egyesület)	Tudományos Ismeretterjesztő Társulat
Kapcsolattartó	Gózon Ákos gozon@eletestudomany.hu
Előadás címe	Tudományos ismeretterjesztésről – fiatal kutatóknak
Előadás műfaja	előadás (online)
Előadás időpontja	2022.11.28 15.00-16.00
Előadás helyszíne	online
Szervezők (egyesület)	Tudományos Ismeretterjesztő Társulat
Kapcsolattartó	Gózon Ákos gozon@eletestudomany.hu
Előadás címe	Tudományos ismeretterjesztésről – középiskolás diákoknak és tanáraiknak
Előadás műfaja	előadás (online)
Előadás időpontja	2022.11.21 15.00-16.00
Előadás helyszíne	online
Szervezők (egyesület)	Tudományos Ismeretterjesztő Társulat
Kapcsolattartó	Gózon Ákos gozon@eletestudomany.hu

Előadás címe	A megújuló energiaforrások lehetősége napjainkban
Előadás műfaja	Interaktív foglalkozás
Előadás időpontja	2022.11.07.
Előadás helyszíne	Szentesi Koszta József Általános Iskola
Részletek	Előadó: Fekete Zoltán környezetvédelem szakos pedagógus. A szakmai ismertetőt interaktív bemutató és csoportos foglalkozás követi.

Szervezők (egyesület)	Koch Sándor Csongrád Megyei TIT
Kapcsolattartó	Balogh Terézia, terka.balogh@gmail.com Tel.: +36-30-5133737
Előadás címe	A biodiverzitás csökkenésének következményei
Előadás műfaja	Interaktív foglalkozás
Előadás időpontja	2022.11.09.
Előadás helyszíne	Szentesi Koszta József Általános Iskola
Részletek	Előadó: Fekete Zoltán környezetvédelem szakos pedagógus. A szakmai ismertetőt interaktív bemutató és csoportos foglalkozás követi.
Szervezők (egyesület)	Koch Sándor Csongrád Megyei TIT
Kapcsolattartó	Balogh Terézia, terka.balogh@gmail.com Tel.: +36-30-5133737
Előadás címe	Ökológiai lábnyom és csökkentési lehetőségei
Előadás műfaja	Interaktív foglalkozás
Előadás időpontja	2022.11.17. 12.15-13.30
Előadás helyszíne	Szentesi Koszta József Általános Iskola
Részletek	Előadók: Balogh Terézia és Szemerédi András, környezetvédelmi területfelelősök, szaktanárok A szakmai ismertetőt interaktív bemutató és egyéni értékmeghatározás internetes kalkulátorral követi.
Szervezők (egyesület)	Koch Sándor Csongrád Megyei TIT
Kapcsolattartó	Balogh Terézia, terka.balogh@gmail.com Tel.: +36-30-5133737
Előadás címe	A fizikai ismeretek szerepe a világ megismerésében
Előadás műfaja	Előadás és bemutató kísérletek
Előadás időpontja	2022.11.22. 15 -17.30
Előadás helyszíne	Szentesi Horváth Mihály Gimnázium 6600 Szentes, Szent Imre herceg u. 2.
Részletek	Előadó: Érsek Zoltán és a fizikatanári munkaközösség
Szervezők (egyesület)	Koch Sándor Csongrád Megyei TIT
Kapcsolattartó	Balogh Terézia, terka.balogh@gmail.com Tel.: +36-30-5133737
Előadás címe	A hulladékcsökkentés lehetőségei, a lebomló műanyagok fontossága
Előadás műfaja	Interaktív bemutató
Előadás időpontja	2022.11.22. 12,15-13.30
Előadás helyszíne	Szentesi Koszta József Általános Iskola
Részletek	Előadó: Fekete Katalin, középiskolai tanár. Interaktív bemutató és csoportos

	foglalkozás.
Szervezők (egyesület)	Koch Sándor Csongrád Megyei TIT
Kapcsolattartó	Balogh Terézia, terka.balogh@gmail.com Tel.: +36-30-5133737
Előadás címe	Az ukrán háború következményei napjainkban
Előadás műfaja	Előadás és beszélgetés
Előadás időpontja	2022.11.26. 12.15-13.30
Előadás helyszíne	Szentesi Koszta József Általános Iskola
Részletek	Előadó: Bogyó Sándor történelem szakos tanár Részvevők: pedagógusok, diákok, érdeklődők
Szervezők (egyesület)	Koch Sándor Csongrád Megyei TIT
Kapcsolattartó	Balogh Terézia, terka.balogh@gmail.com Tel.: +36-30-5133737

Előadás címe	Az első kéműholdak: az amerikai CORONA program
Előadás műfaja	Ismeretterjesztő előadás
Előadás időpontja	2022. november 8. 18:00
Előadás helyszíne	Székesfehérvár, Budai út 45. K épület Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Kar
Részletek	<p>1960-ban az amerikaiak feljuttattak a világűrbe egy olyan műholdat, ami keringése közben fényképezte az alatta elterülő területeket. A Discoverer-XIV műhold egyetlen nap alatt több adatot szolgáltatott a Szovjetunióról, mint az előző években más módszerekkel összegyűjtött teljes információmennyiség.</p> <p>A CORONA program 12 éven át szüntelenül szolgáltatva a stratégiai információt, lehetővé téve az enyhülést, a majd a fegyverzetkorlátozási szerződések megkötését és ellenőrzését.</p> <p>1995-ben Bill Clinton amerikai elnök engedélyezte a CORONA program teljes képanyagának nyilvánosságra hozatalát. Így a környezeti és klímavizsgálatokhoz már 1960-tól kezdődően vannak műholdképek, ezzel csaknem 10 évvel korábbra vissza tudunk tekinteni időben, mint amit az 1970-es években kezdődő polgári rendeltetésű műholdas távérzékelés lehetővé tette.</p> <p>Az eredetileg fotónyersanyagra készült felvételeket beszkenelték, és ezeket a digitális állományokat az interneten tették közzé. Bár ezeknek az állományoknak a georeferálása, vagyis pontos térképi vetületbe transzformálása még ma is kihívás, néhány szép példán megnézzük, hogy hogyan nézett ki lakóhelyünk tágabb környezete 60 évvel ezelőtt.</p>

	Előadó: Dr. habil. Molnár Gábor Péter egyetemi docens (Óbudai Egyetem, Alba Regia Műszaki Kar)
Szervezők (egyesület)	TIT Fejér Megyei Egyesülete és Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Kar
Kapcsolattartó	dr. Nagy Rezső nagy.rezso@amk.uni-obuda.hu
Előadás címe	Vissza a Holdra!
Előadás műfaja	Ismeretterjesztő előadás
Előadás időpontja	2022. november 29. 18:00
Előadás helyszíne	Székesfehérvár, Fürdő sor 3. Székesfehérvári Közösségi és Kulturális Központ
Részletek	<p>Az utolsó emberes holdraszállás óta közel 60 év telt el; az Apollo-17 űrhajósai 1972. december 14-én hagyták el égi kísérőnk felszínét. Az Artemis-program keretében hamarosan ismét emberek jutnak el a Hold felszínére, ezúttal széles nemzetközi együttműködés keretében, hosszabb távra is tervezve. Az Energiatudományi Kutatóközpontnak és a REMRED Kft.-nek köszönhetően hazánk is jelentős szerepet vállal az emberiség ezen nagy vállalkozásában. Az előadás ismerteti az Artemis-program főbb elemeit, mérföldköveit, bemutatja a hazai szerepvállalást, valamint röviden kitér a kínai-orosz emberes és a közeljövőben automata eszközökkel végrehajtandó küldetésekre, tervekre is.</p> <p>Előadó: Dr. Hirn Attila fizikus, laboratóriumvezető (Energiatudományi Kutatóközpont Űrkutatási Laboratórium)</p>
Szervezők (egyesület)	TIT Fejér Megyei Egyesülete és Terkán Lajos Ismeretterjesztő Alapítvány
Kapcsolattartó	dr. Nagy Rezső nagy.rezso@amk.uni-obuda.hu

Előadás címe	A biológiai sokféleség csökkenésének problémái, megoldási lehetőségek
Előadás műfaja	előadás
Előadás időpontja	2022.11. 17. 10.00 óra
Előadás helyszíne	3100 Salgótarján, Mérleg út 2.
Részletek	Személyes részvétellel szervezzük a programot. A meghívottak köre: diákok, pedagógusok, érdeklődők
Szervezők (egyesület)	Nógrád Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület
Kapcsolattartó	Juhászné Kincses Helén

Előadás címe	Az „Élő jogszokásokról”
Előadás műfaja	filmvetítéssel összekötött előadás és kerekasztal beszélgetés
Előadás időpontja	2022. november 11. (péntek) 16.00
Előadás helyszíne	Pécsi Tudományegyetem, KPVK (7100 Szekszárd, Rákóczi út 1.)
Részletek	Az előadók és a kerekasztal beszélgetés résztvevői a magánjog és a közjog területéről választott példákon keresztül mutatják be a magyar jogi kultúrtörténet és a jogi néprajz új kutatási eredményeit. A Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport legújabb filmje egy beszélgetésre is alkalmat kínál a jogászok és a téma iránt érdeklődők számára a mai magyar joggyakorlatról és az „élő” jogszokásokról.
Szervezők (egyesület)	Tolna Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület Magyar Jogász Egylet Tolna Megyei Szervezete Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport (PTE KPVK) MTA Pab IX. Gazdaság- és Jogtudományok Szakbizottság Jogdogmatikai és Jegtörténeti Munkabizottsága
Kapcsolattartó	András Györgyi 06 20/258-8035

Előadás címe	Hány az óra Bakter úr?
Előadás műfaja	Csillagászati előadás
Előadás időpontja	November 4. (péntek) 19:00 óra
Előadás helyszíne	Tata, Tópart u. 9. (Pötörke-malom)
Részletek	Előadó: Pete Gábor, amatőr csillagász
Szervezők (egyesület)	TIT Komárom-Esztergom Megyei Egyesület
Kapcsolattartó	Kovaliczky István (tataicsillagda@gmail.com)
Előadás címe	A Naprendszer peremén
Előadás műfaja	Csillagászati előadás
Előadás időpontja	November 11. (péntek) 19:00 óra
Előadás helyszíne	Tata, Tópart u. 9. (Pötörke-malom)
Részletek	Előadó: Lukács Zsolt, amatőr csillagász
Szervezők (egyesület)	TIT Komárom-Esztergom Megyei Egyesület
Kapcsolattartó	Kovaliczky István (tataicsillagda@gmail.com)
Előadás címe	Dróntalpaló
Előadás műfaja	Csillagászati előadás
Előadás időpontja	November 18. (péntek) 19:00 óra

Előadás helyszíne	Tata, Tópart u. 9. (Pötörke-malom)
Részletek	Willand Péter, amatőr csillagász
Szervezők (egyesület)	TIT Komárom-Esztergom Megyei Egyesület
Kapcsolattartó	Kovaliczky István (tataicsillagda@gmail.com)
Előadás címe	Exobolygók a James Webb űrtávcső tükrében
Előadás műfaja	Csillagászati előadás
Előadás időpontja	November 25. (péntek) 19:00 óra
Előadás helyszíne	Tata, Tópart u. 9. (Pötörke-malom)
Részletek	Előadó: Juhász András, amatőr csillagász
Szervezők (egyesület)	TIT Komárom-Esztergom Megyei Egyesület
Kapcsolattartó	Kovaliczky István (tataicsillagda@gmail.com)
Előadás címe	Legendás Naprendszer
Előadás műfaja	Csillagászati előadás
Előadás időpontja	November 2. (szerda) 18 óra
Előadás helyszíne	Esztergom, Imaház u. 2/a. (A Művelődés Háza)
Részletek	Előadó: Kerényi Lilla, amatőr csillagász
Szervezők (egyesület)	TIT Komárom-Esztergom Megyei Egyesület
Kapcsolattartó	Nyerges Gyula (gyula.nyerges@gmail.com)
Előadás címe	Így fedeztem fel egy becsapódó kisbolygót
Előadás műfaja	Csillagászati előadás
Előadás időpontja	November 9. (szerda) 18 óra
Előadás helyszíne	Esztergom, Imaház u. 2/a. (A Művelődés Háza)
Részletek	Előadó: Sárnecky Krisztián, csillagász
Szervezők (egyesület)	TIT Komárom-Esztergom Megyei Egyesület
Kapcsolattartó	Nyerges Gyula (gyula.nyerges@gmail.com)
Előadás címe	Robotok a Naprendszerben
Előadás műfaja	Csillagászati előadás
Előadás időpontja	November 16. (szerda) 18 óra
Előadás helyszíne	Esztergom, Imaház u. 2/a. (A Művelődés Háza)
Részletek	Előadó: Nagy László, amatőr csillagász
Szervezők (egyesület)	TIT Komárom-Esztergom Megyei Egyesület
Kapcsolattartó	Nyerges Gyula (gyula.nyerges@gmail.com)
Előadás címe	Irány a Hold - az Artemis program
Előadás műfaja	Csillagászati előadás
Előadás időpontja	November 23. (szerda) 18 óra
Előadás helyszíne	Esztergom, Imaház u. 2/a. (A Művelődés Háza)
Részletek	Előadó: Zsombok Gábor, amatőr csillagász
Szervezők (egyesület)	TIT Komárom-Esztergom Megyei Egyesület
Kapcsolattartó	Nyerges Gyula (gyula.nyerges@gmail.com)

Előadás címe	Prof. Dr. Szép Tibor előadásában Biodiverzitás jelentős csökkenése – veszélyek és megoldási lehetőségek
Előadás műfaja	előadás
Előadás időpontja	2022.11.10
Előadás helyszíne	TIT Jurányi Lajos Egyesülete 4400 Nyíregyháza, Országzászló tér 8. vagy online – www.titonline.hu oldalon Kérjük a rendezvény előtt elérhetőségeinken érdeklődjének!
Részletek	A biodiverzitás, biológiai sokféleség, drámai csökkenést mutat az emberi tevékenységek hatására, amely mértéke immáron a Földön tapasztalt eddigi 5 tömeges kipusztulással összemérhető. Az előadás során áttekintésre kerül, hogy melyek azok a közvetlen és közvetett emberi hatások, amelyek felelősek a biológiai sokféleség csökkenéséért, milyen az emberiségre nézve veszélyes következményei lehetnek e folyamatnak, valamint milyen lehetőségeink vannak a helyzet orvoslására. A hazai biodiverzitás helyzetével kapcsolatos aktuális felmérések adatai alapján, az intenzív mezőgazdasági művelés és a klímaváltozás okozta jelentős fenyegetettség kerül bemutatásra.
Szervezők (egyesület)	TIT Jurányi Lajos Egyesület
Kapcsolattartó	TIT Jurányi Lajos Egyesület ügyfélszolgálat 06-42-507-280 tít@titonline.hu Kérjük a rendezvény előtt elérhetőségeinken érdeklődjének!

Előadás címe	Magyar Nobel díjasok
Előadás műfaja	kultúrtörténeti előadás
Előadás időpontja	2022. november 11. 10,00
Előadás helyszíne	BVI Sátoraljaújhely Fegyház és Börtön
Részletek	Az előadás azokat a magyar tudósokat mutatja be, akik munkájukkal jelentősen hozzájárultak a tudomány fejlődéséhez a szakterületükön.
Szervezők (egyesület)	„Jedlik Ányos” TIT 3530 Miskolc, Széchenyi u. 14.
Kapcsolattartó	Macsugáné Bodolai Fatime 30/625-8177
Előadás címe	Magánszektor az űrkutatásban
Előadás műfaja	előadás (űrkutatás)
Előadás időpontja	2022. november 17. 13,40
Előadás helyszíne	Lévay József Református Gimnázium 3530 Miskolc, Kálvin J. u.2.
Részletek	Németh Csaba Rádió- és televízió főszerkesztő, Pro Cultura Minoritatum Hungariae díjas újságíró, űrkutatási szakíró, a Tudományos Újságírók

	<p>Klubjának elnökségi tagja</p> <p>Nagyot változott a világ. És a világűr is az elmúlt 65 évben, az orosz-amerikai űrverseny, a hidegháborús hangulat elmúltával új szereplők, új célok jelentek meg az űrkutatásban. A 21. században a magánszektor, a magán tőke megjelenése nem csak az űrturista programok élénkülését, hanem új koncepciókat, új technikai és technológiai megoldásokat is hozott. Az olyan régi célok, mint a tartós Föld körüli emberi jelenlét, a Holdra történő visszatérés és a Mars utazás pedig új, belátható időn belüli távlatokat kapott a magán űrkutatási cégek megjelenésével.</p>
Szervezők (egyesület)	„Jedlik Ányos” TIT 3530 Miskolc, Széchenyi u. 14.
Kapcsolattartó	Macsugáné Bodolai Fatime 30/625-8177
Előadás címe	Magyar utazók Ázsiában
Előadás műfaja	Kultúrtörténeti előadás
Előadás időpontja	2022. november 23. 9,50
Előadás helyszíne	Miskolci Herman Ottó Gimnázium 3525 Miskolc, Tizeshonvéd u. 21.
Részletek	<p>Dr. Rózsa György B.-A.-Z. Megyei Levéltár főlevéltáros</p> <p>Az Ázsia-kutatás magyar úttörője Kőrösi Csoma Sándor volt, aki 1819-ben indult el keletre, hogy megtalálja a magyarok őseit. Kőrösi egész életét a Tibet kutatásnak szentelte, megalapítva az tudományágat, a tibetológiát. Vámbéry Ármin az addig ismeretlen közép-Ázsiát kutatta sikerrel. Lóczy Lajos geológus, geográfus hatalmas érdemeket szerzett a Himalája feltárásában. Déchy Mór a Kaukázus feltárásában ért el tudományos eredményeket. Cholnoky Jenő Kína kutató a Góbi sivatagban és Mandzsúriában kutatott sikerrel. Stein Aurél volt a XX. század azon Ázsia utazója, aki a kutatás legnagyobb alakja. Expedícióival új, addig ismeretlen területeket utazott be, világraszóló tudományos eredményeket elérve munkájával.</p>
Szervezők (egyesület)	„Jedlik Ányos” TIT 3530 Miskolc, Széchenyi u. 14.
Kapcsolattartó	Macsugáné Bodolai Fatime 30/625-8177

Előadás címe	Lónyay Menyhért a MTA elnöke
Előadás műfaja	Ismeretterjesztő előadás
Előadás időpontja	2022. november 7.
Előadás helyszíne	Művelődési Ház, Tuzsér
Részletek	Előadó: dr. Szakály Sándor TIT-alelnök
Szervezők (egyesület)	Béres József TIT Kisvárdai Egyesülete
Kapcsolattartó	Marczinkó István TIT-igazgató beresjozseftitkv@gmail.com
Előadás címe	Lónyay Menyhért és a hazai közjog
Előadás műfaja	Ismeretterjesztő előadás
Előadás időpontja	2022. november 7.
Előadás helyszíne	Művelődési Ház, Tuzsér
Részletek	Előadó: dr. Hamza Gábor egyetemi tanár
Szervezők (egyesület)	Béres József TIT Kisvárdai Egyesülete
Kapcsolattartó	Marczinkó István TIT-igazgató beresjozseftitkv@gmail.com
Előadás címe	Lónyay Menyhért az államférfi
Előadás műfaja	Ismeretterjesztő előadás
Előadás időpontja	2022. november 7.
Előadás helyszíne	Művelődési Ház, Tuzsér
Részletek	Előadó: Cieger András történész
Szervezők (egyesület)	Béres József TIT Kisvárdai Egyesülete
Kapcsolattartó	Marczinkó István TIT-igazgató beresjozseftitkv@gmail.com

Előadás címe	Radnóti nyomában BOR-ABDA „Lélek vagyok, élni szeretnék”
Előadás műfaja	előadás
Előadás időpontja	2022.11.28. 14.30
Előadás helyszíne	Győr, Munkácsy út 6.
Részletek	Előadó: Szabó Béla, TIT Pannon Egyesülete elnöke
Szervezők (egyesület)	TIT Pannon Egyesülete
Kapcsolattartó	Förhécz Erika Tel: +36 96/525-060, +36 70/8848378 E-mail: gyor@titpannon.t-online.hu

Előadás címe	A nem hagyományos CH (szénhidrogén) előfordulások
Előadás műfaja	Előadás
Előadás időpontja	2022. november 9. 17:00
Előadás helyszíne	TIT, Körösök Vidéke Egyesület 5600 Békéscsaba, Damjanich u. 1/3.

Részletek	A hagyományosan kitermelhető szénhidrogénvagyon (földgáz és kőolaj) folyamatos csökkenésének ellensúlyozása érdekében az olaj- és gázipari vállalatok figyelme ráirányult a nem hagyományos szénhidrogének kutatására, elsősorban az alacsony áteresztőképességű homokkövek és agyagos tárolókőzetek földgázára is.
Szervezők (egyesület)	TIT, Körösök Vidéke Egyesület
Kapcsolattartó	Pelle Róbert – igazgató 20/444-0234, postmaster@titbcs.hu